

Erikoistuomioistuimet - Romania

Tällä sivulla kerrotaan Romanian erikoistuomioistuimista.

Erikoistuomioistuimet

Lapsi- ja perheasioita käsittelevä Braşovin alioikeus

Braşovissa sijaitseva **lapsi- ja perheasioita käsittelevä alioikeus** (*Tribunalul pentru Minori și Familie Braşov*) käsittelee asioita, jotka liittyvät alaikäisten tekemiin tai alaikäisiin kohdistuviin rikoksiin. Nämä asiat kuuluivat aikaisemmin Braşovin alioikeuden toimivaltaan.

Erityistuomioistuimet

Erityistuomioistuimia (entiset kauppaoikeudellisia asioita käsittelevät alioikeudet) on kolme:

- Clujin erityisalioikeus
- Mureşinerityisalioikeus
- Argeşin erityisalioikeus

Nämä tuomioistuimet käsittelevät ammattihenkilöitä koskevia asioita. Ammattihenkilöinä pidetään kaikkia henkilöitä, jotka harjoittavat ammattitoimintaa.

Sotilastuomioistuimet

Sotilastuomioistuinten toimivallasta säädetään rikosprosessilaissa. Kullakin sotilastuomioistuimella on sotilasyksikön asema.

Sotilastuomioistuinten hierarkia on seuraava:

- 4 sotilasalioikeutta (Bukarest, Cluj-Napoca, Iaşi ja Timişoara)
- Bukarestin aluesotilastuomioistuin
- Bukarestin muutoksenhakusotilastuomioistuin

Sotilastuomioistuimissa työskentelee sotilastuomareita, oikeuden sihteerejä, arkistonhoitajia ja muita työntekijöitä.

Sotilasalioikeudet (*Tribunale Militare*)

Romaniassa toimii neljä sotilasalioikeutta:

- Bukarest
- Cluj-Napoca
- Iaşi
- Timişoara

Sotilastuomioistuin käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena lähinnä asioita, jotka koskevat Romanian puolustuskykyyn kohdistuvia rikoksia (sotilaskäskyjen ja kurin vastaisia rikoksia, taistelussa tehtyjä rikoksia jne.) tai upseerien, joilla on everstin arvo tai tätä alempi, työvelvollisuuksiaan hoitaessaan tekemiä rikoksia.

Bukarestin aluesotilastuomioistuin (*Tribunalul Militar Teritorial Bucureşti*)

Aluesotilastuomioistuinkäsittelee

- **ensimmäisenä oikeusasteena** pääasiassa seuraavia upseerien, joilla on everstin arvo tai tätä alempi, tehtäviään hoitaessaan tekemiä rikoksia:
 1. tietyt henkirikokset ja ruumiilliseen koskemattomuuteen ja terveyteen kohdistuvat rikokset
 2. tietyt yksilön vapauteen kohdistuvat rikokset
 3. tietyt seksuaalirikokset
 4. tietyt omaisuuteen kohdistuvat rikokset
 5. tietyt virkarikokset tai työhön liittyvät rikokset
 6. tietyt oikeudenkäyttöön kohdistuvat rikokset
 7. rikokset, joiden tarkoitus on johtaa uhrin kuolemaan tai itsemurhaan
 8. huumeiden salakuljetukseen ja laittomaan käyttöön liittyvät rikokset
 9. konkurssipetokset, jos rikos liittyy pankkijärjestelmään.
- **korkeamman asteen muutoksenhakutuomioistuimena** valitukset sotilasalioikeuksien rikosasioita koskevista päätöksistä, joista on aloitettu oikeuskäsittely vahinkoa kärsineen henkilön aiemmin tekemästä kantelusta, sekä valitukset sotilasalioikeuksien rikosasioissa tekemistä päätöksistä, ehkäisevät toimenpiteet, väliaikaista vapauttamista tai turvaamistoimia, rikostuomioiden täytäntöönpanoa tai rehabilitointia koskevat päätökset sekä tietyt muut laissa säädetyt asiat
- lisäksi aluesotilastuomioistuin käsittelee **sotilasalioikeuksien** välisiä **toimivaltariitoja** sekä muita laissa säädettyjä asioita.

Bukarestin muutoksenhakusotilastuomioistuin (*Curtea Militară de Apel București*)

Muutoksenhakusotilastuomioistuin käsittelee seuraavia asioita

- **ensimmäisenä oikeusasteena:**
 1. sotilashenkilöiden tekemät valtion turvallisuuteen kohdistuvat rikokset tai rikokset rauhaa ja ihmiskuntaa vastaan
 2. sotilasalioikeuden ja aluesotilastuomioistuimen tuomareiden ja näiden tuomioistuinten yhteydessä toimivien syyttäjänvirastojen syyttäjien tekemät rikokset.
- **muutoksenhakutuomioistuimena** valitukset alueellisten sotilastuomioistuinten ensimmäisenä oikeusasteena tekemistä päätöksistä
- **korkeamman asteen muutoksenhakutuomioistuimena** muutoksenhaut päätöksiin, joita sotilasalioikeudet ovat tehneet rikosasioissa ensimmäisenä oikeusasteena, aluesotilastuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia kysymyksiä lukuun ottamatta, sekä muut laissa nimenomaisesti säädetyt tapaukset
- se käsittelee myös alueellisten sotilastuomioistuinten välisiä, sotilasalioikeuksien ja alueellisten sotilastuomioistuinten tai eri alueellisten sotilastuomioistuinten tuomiopiiriin kuuluvien sotilasalioikeuksien välisiä **toimivaltariitoja** sekä tiettyjä muita laissa määrättyjä tapauksia.

Hallintotuomioistuimet

Romaniassa ei ole hallintotuomioistuimia. Tuomioistuinten hallintoasioihin erikoistuneilla osastoilla on toimivalta käsitellä hallintoasioita.

Muut erityistuomioistuimet

Perustuslakituomioistuin (*Curtea Constituțională*)

Perustuslakituomioistuimessa työskentelee yhdeksän tuomaria, jotka nimitetään yhdeksäksi vuodeksi. Toimikautta ei voi jatkaa eikä uusia. Tuomareista kolme valitsee **edustajainhuone**, kolme **senaatti** ja kolme **Romanian presidentti**.

Perustuslakituomioistuimen tuomarit valitsevat tuomioistuimen presidentin salaisilla vaaleilla kolmeksi vuodeksi.

Perustuslakituomioistuimen tuomareista vaihdetaan kolmasosa kolmen vuoden välein.

Perustuslakituomioistuimella on **Romanian perustuslain** 146 §:n nojalla seuraavat valtaoikeudet:

- Se antaa ennen **lakien** antamista lausunnon niiden perustuslaillisuudesta joko Romanian presidentin, parlamentin jommankumman kamarin puhemiehen, hallituksen, korkeimman oikeuden, Romanian oikeusasiamiehen, vähintään 50 edustajainhuoneen jäsenen tai vähintään 25 senaatin jäsenen pyynnöstä tai viran puolesta esitetystä pyynnöstä.

- Se antaa lausuntoja **valtiosopimusten** ja muiden kansainvälisten sopimusten perustuslaillisuudesta parlamentin jommankumman kamarin puhemiehen, vähintään 50 edustajainhuoneen jäsenen tai vähintään 25 senaatin jäsenen pyynnöstä.
- Se antaa lausuntoja **parlamentin** asetusten perustuslaillisuudesta parlamentin jommankumman kamarin puhemiehen, parlamentin ryhmän, vähintään 50 edustajainhuoneen jäsenen tai vähintään 25 senaatin jäsenen pyynnöstä.
- Se antaa ratkaisuja, kun tuomioistuimissa tai kauppaoikeuden alan välimiesoikeudessa esitetään vastalauseita, jotka koskevat **lakien ja määräysten** perustuslain vastaisuutta. Myös oikeusasiamies voi suoraan esittää perustuslain vastaisuutta koskevan väitteen.
- Se tekee päätöksiä valtion viranomaisten välisissä, perustuslakiin liittyvissä **oikeudellisissa** riita-asioissa Romanian presidentin, parlamentin jommankumman kamarin puhemiehen, pääministerin tai ylimmän tuomarineuvoston puheenjohtajan pyynnöstä.
- Se valvoo Romanian presidentin **valintamenettelyä** ja vahvistaa vaalituloksen.
- Se antaa **neuvoa-antavia lausuntoja** ehdotuksista, jotka koskevat Romanian presidentin erottamista.
- Se vahvistaa sellaisten **olosuhteiden** olemassaolon, jotka voivat olla peruste nimittää Romanialle väliaikainen presidentti ja raportoi havainnoistaan parlamentille ja hallitukselle.
- Se valvoo, että kansanäänestyksen järjestämisen menettelyä **noudatetaan**, ja vahvistaa äänestystuloksen.
- Se varmistaa, täyttyvätkö edellytykset, jotta kansalaiset voivat käyttää oikeuttaan tehdä **lainsäädäntöaloitteita**.
- Se ratkaisee vastalauseita, jotka koskevat **poliittisen puolueen** perustuslainvastaisuutta.
- Se käyttää myös muita **valtaoikeuksiaan** tuomioistuinta koskevassa perustuslakia täydentävässä laissa sille myönnetyn toimivallan rajoissa (laki nro 47/1992 sellaisena kuin se on uudelleen julkaistuna).

Oikeudelliset tietokannat

Seuraavat oikeudelliset tietokannat ovat käytettävissä verkossa:

- [Korkein oikeus](#) julkaisee omaa oikeuskäytäntöään.
- Tuomioistuimet julkaisevat yhteenvetoja päätöksistään tuomioistuinten portaalissa. Ks. esimerkiksi [yhteenvedot Bukarestin muutoksenhakutuomioistuinten päätöksistä](#).
- [Romanian oikeudellinen tietokanta](#), jota pitää ja hallinnoi **Romanian lainsäädäntöneuvosto**, sisältää kaikki Romanian lainsäädäntöön kuuluvat säädökset (lait, hallituksen määräykset, hallituksen päätökset jne.).

Onko oikeudellisen tietokannan käyttö ilmaista?

Kyllä, oikeudellisen tietokannan käyttö on ilmaista.

Hyödyllisiä linkkejä

[Romanian tuomioistuinten oikeuskäytäntö](#)

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 20/03/2014